

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/lodz/materialy-edukacyjne/komiksy/164155,Operacja-Dorsze.html>

25.04.2024, 21:56

Operacja „Dorsze”

scenariusz, wkładka historyczna: dr Bartłomiej Kluska

rysunki: Tomasz Kleszcz

mapa: Sebastian Kokoszewski

konsultacja i wkładka historyczna: Artur Ossowski

Łódź 2022, 40 s.

Nie wiemy, dlaczego Zbigniew Klichowski, nastoletni pomocnik elektromontera, który naprawiał sieć elektryczną w poznańskim Forcie VIII, zdecydował się pomóc brytyjskim jeńcom. Czy gdyby miał świadomość, że udział w operacji „Dorsze” zakończy się skazaniem na karę śmierci jego matki, Marii Klichowskiej, podjąłby inną decyzję?

W przygotowanym w Oddziałowym Biurze Edukacji Narodowej IPN w Łodzi komiksie Operacja „Dorsze” spotykamy się z bohaterem zbiorowym. To obok Klichowskich również Michalina Gorczyca, Maria Jasińska, Olga Kamińska-Prokop, Bolesław Kierczyński i Witold Łaszczyński – uczestnicy akcji, których tragiczne losy mogą służyć jako przykład heroizmu. Dokładnej liczby uczestników tych działań nie znamy, informacji dostarczają nam jedynie niemieckie akta śledcze i sądowe.

Akcja „Dorsze” prowadzona była w ramach wojskowych struktur ZWZ/AK. Obejmowała przede wszystkim ukrywanie jeńców alianckich zbiegłych z niemieckich obozów na terytorium okupowanej Polski – w tym organizację schronienia i fałszywych dokumentów, a także zapewnienie finansowych środków na utrzymanie i codzienną opiekę. W kolejnym – jeszcze bardziej ryzykownym – etapie podejmowano próby przerzucenia jeńców przez granicę, do państw, które pozostawały poza kontrolą III Rzeszy. Trasy były różne, wiodąc m.in. do Szwecji, Szwajcarii, na Węgry, do Francji, a stamtąd do Hiszpanii lub bezpośrednio na Wyspy Brytyjskie, a nawet – przez Rumunię – do Afryki Północnej.

Opieka ta była traktowana jako wyraz naturalnej współpracy z będącą sojusznikiem Polski Wielką Brytanią oraz jako forma oporu przeciw niemieckiemu okupantowi. O ile jeńcy alianccy chronieni byli Konwencją Genewską i schwytni podczas próby ucieczki, z reguły wracali za obozowe druty, o tyle los pomagających im Polaków bywał znacznie gorszy. Tym bardziej winni jesteśmy im pamiętać.

Zapraszamy do zapoznawania się z wersją elektroniczną komiksu, teraz również **w języku angielskim**.

Pliki do pobrania

[Komiks Operacja Dorsze \(pdf, 41.19 MB\) 10.05.2022 15:00](#)

[Operacja Dorsze wersja angielska \(pdf, 21.01 MB\) 15.05.2023 16:01](#)

zdjęcie zajawkowe

KLUSKA / KLESZCZ

OPERACJA

"DORSZE"

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Łodzi

Opcje strony